

Il-ġenituri u l-familja edukaturi

Moviment ta' Kana

21 ta' Ottubru, 2022

Ara xi ġrali!

- Meta jkollok xi haġa jew xi hadd għal qalbek, meta tiltaqa' ma' xi haġa jew ma xi hadd li jolqtok u jbidillek hajtek,
- l-ewwel reazzjoni tiegħek normalment tkun, tgħid lilek nnifsek “ara xi ġrali”, u mbagħad kif tiltaqa' ma' xi habib, tkun trid taqsam miegħu dak li għaddejt minnu, u thabbarhulu u tgħidlu ukoll “ara xi ġrali”!
- Jigifieri tiehu kuxjenza ta' dak li ġralek u mbagħad taqsam dak l-avveniment ma' xi hadd u tikkomunikah.

- Dik il-laqgħa ma' xi hadd hija avveniment f'hajtek għax timmarkak għal dejjem, għax tkun importanti għalik.
- U jekk hija haġa jew persuna importanti, tkun trid taqsamha ma' kulhadd.
- Jekk f'hajtek iltqajt ma' xi haġa jew xi hadd li biddillek hajtek, ta tifsira ġdida, shiha lil hajtek, dan tkun trid tikkomunikah lil hadd iehor.
- Dan jien rajtu jigri f'hafna li kellhom jew għandhom l-ulied.

Tiggenera l-ulied

- Dan hu l-istess proċess meta żewġ ġenituri jnisslu l-ulied.
“Human parents, however, have not only summoned their children into life through conception and birth, they have simultaneously introduced them into a world. In education they assume responsibility for both, for the life and development of the child and for the continuance of the world”. (Hanna Arendt, The Crisis in Education)
- It-tnissil u l-wild tal-ulied mhux biss fatt fiżiku. Ma jieqafx bil-wild tal-ulied. Għan-nisrani jkompli billi lill-ulied tikkomunikahom dak li għandek tant għal qalbek f'hajtek, dak li għamel hajtek aktar umana, li hu it-tifsira tagħha.
- Għalhekk in-nisrani ma jiggenerax biss b'mod biologiku imma wkoll fit-tifsira tal-hajja, fl-imhabba, fis-sbuhija, fil-ġustizzja, fil-ferh, f'dak kollu li l-qalb tal-bniedem tant tixxennaq għalih. Il-ġenituri huma dawk li jintroduċu lill-ulied għar-realta', ir-realta' b'mod shih. U dan ma jistax ishehh jekk ma jinkludix dak li jagħti tifsira lill-istess realta'.

Il-ġenituri jassumu responsabbilta' kemm tal-hajja tal-ulied kif ukoll għall-introduzzjonu tal-ulied għar-realta', għad-dinja. (Hanna Arendt)

Il-familja bhal dar. Il-hitan tad-dar għandhom it-twieqi li minnhom thares il-barra (Edward Hopper) u tara r-realta' b'vista' ta' 360 grad.

Proċess li jiggenera fil-fidi

- Mhux ta' xejn il-Knisja dejjem kellha għal qalba l-edukazzjoni.
- F'dinja multi-kulturali il-ġenituri ma jistgħux jirrinunzjaw għal din il-missjoni lejn uliedhom. Inkella jkunu qed jonqsu lejhom nfushom kif ukoll lejn lil uliedhom. Lejn uliedhom għax ikun qed iċahhduhom minn dak it-tajjeb, dak pożittiv li kien importanti għalihom, bhala ġenituri, iżda qabel kollox bhala bnedmin.
- “La lealtà con l'origine occorre sia innanzitutto dei genitori. Coincide con la lealtà con se stessi, dato che appunto essi rappresentano l'origine dei figli, ed è ciò per cui più propriamente essi meritano il nome di genitori. A nulla varrebbe aver dato la vita, senza aiutare instancabilmente i figli a riconoscere il senso totale di essa.” (Giussani, Luigi. Il rischio educativo (Italian Edition)).

L-edukazzjoni: rwol primarju u originali protett wkoll mill-liġi

- Ir-rwol edukattiv tal-ġenituri huwa primarju u originali. Jigifieri huwa rwol tal-bidu u mill-bidu.
- Hu tal-ġenituri qabel ma hu ta' xi hadd iehor.
- Huwa dritt fundamentali tal-ġenituri protett mill-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fondamentali.
- Artiklu 2 tal-Ewwel Protokoll tal-Konvenzjoni jaqra hekk:
“Fl-eżerċizzju ta' kull funzjonijiet li jassumi dwar edukazzjoni u taġġlim, l-Istat għandu jirrispetta d-dritt tal-ġenituri li jiżguraw dik l-edukazzjoni u dak it-taġġlim in konformità mal-konvinzjonijiet taġġhom religjużi u filosofici.”

Il-proċess edukattiv

- Noqgħodu attenti li ma nirriduċux dan il-proċess ta' edukazzjoni għal istruzzjoni, għal għotja ta' nozzjonijiet ftit jew wisq astratti għall-hajja tal-ulied.
- Huwa proċess li jrid iwassal biex wiehed jitlaq jimxi wahdu:

Dan hu proċess li jitlob li

- filwaqt li taqsam mat-tfal Dak li jagħti tifsira lil hajtek kollha kif ukoll lir-realta',
- tgħin lill-istess tfal jiskopru dawk il-kriterji li jinsabu għa fihom biex fl-esperjenza tagħhom jaraw jekk dak li inti qed tikkomunikahom huwiex veru tassew.
- Ovvjament dan fih riskju: dak li jissejjah **ir-riskju edukattiv**.
- Jekk neliminawh nkunu qed neliminaw il-liberta' u nittraskuraw l-importanza tal-esperjenza Nisranija (ta' Kristu) bhala esperjenza li twiegeb għal dak li l-qalb tixxennaq għalih;
- Esperjenza li titlob laqha u l-IVA tal-persuna.

Ma tistax tiggenera jekk ma tkunx iggenerat Hajja komunitarja

- il-ġenituri ma jistgħux jiggeneraw lil ulied jekk huma stess ma jkunux iggenerati.
- Ma tiggenerax lilek nnifsek.
- Din hija esperjenza kemm personali iżda wkoll komunitarja.
- Hija esperejnza li titlob u tiehu iż-żmien.
- Il-ġenituri (u l-familja) għandhom l-ewwel jipparteċipaw f'dawk il-korpi intermedji (komunitajiet, gruppi ta' familji, għaqdiet, movimenti) li fihom jkunu jistgħu jigu ggenerati. Dan hu l-aktar importanti fejn għandha x'taqsam il-fidi u l-hajja nisranija.

Il-familji: sugġett u protagonisti

- Dan hu l-aktar possibbli f'dawk l-għaqdiet jew movimenti fejn il-familji flimkien jakkumpanjaw lil xulxin f'din l-avventura edukattiva. Avventura ta' kif jgħixu l-fidi u ta' kif jittrasmettu l-fidi. Dan hu l-mod konkret ta' kif il-familja u l-familji flimkien ikunu knisja domestika.
- F'dan il-kuntest il-familji huma sugġett, huma protagonisti. Fl-ambjent komunitarju jiskopru li mhumix wahdehom u jistgħu jgħinu lil xulxin fil-konkret.

Tlett generazzjonijiet

- Il-familja llum hija nukleari, magħmula minn nukleju żgħir – ġenituri u ulied.
- Iżda ma nisewx ir-rwol li jagħmlu n-nanniet li spiss uliedhom, jafdawlhom it-tfal għal hinijiet ftit jew wisq twal.
- Dawn wkoll huma ko-operaturi mal-ġenituri fl-edukazzjoni tal-ulied.
- Huwa mod kif teduka fis-solidarjeta' inter-generazzjonali.

Sussidjarjeta'

- Jista' jkun illi fejn il-familja ma tasalx hija għandha jkollha l-għajnuna biex tkun tista' taqdi l-funzjoni tagħha u tilhaq l-identita' tagħha ta' sugġett edukattiv.
- Għalhekk barra li tigi akkumpanjata f'din il-missjoni edukattiva, fid-dawl tal-principju tas-sussidjarjeta, jista' jkun mehtieg illi l-familja tkun oġġett ta' edukazzjoni.
- Il-familja f'dan is-sens tingħata għajnuna biex tkun tista' taqdi l-funzjoni edukattiva tagħha. Dan ikun aktar rispettuż tal-familja jekk il-familja, filwaqt li tkun oġġett ta' edukazzjoni tkun ukoll megħjuna biex tkun sugġett edukattiv, u għalhekk ukoll tigi "empowered" biex taqdi l-missjoni tagħha edukattiva.

Edukaturi ohra

- Ahna nafu wkoll illi l-ulied jgħaddu hafna hin fl-iskejjel, fejn jigu fdati f'idejn l-għalliema fejn dan il-proċess edukattiv jitkompla.
- Huwa mportanti li l-ġenituri jifhmu li fl-iskejjel l-ulied għandhom jingħataw edukazzjoni li tkun fl-istess linja ta' hsieb ta' dik li huma jagħtuhom id-dar. Inkellha jkollna dikotomija / skizofrenija, li ma tagħmilx ġid lit-tfal għax iggib fihom qasma jew xetticiżmu.
- Il-ġenituri, l-iskejjel u l-għalliema għandhom jahdmu id f'id biex l-edukazzjoni tal-ulied tkun wahda, fil-linja li l-ġenituri jixtiequ li jagħtu lil uliedhom.
- Ghalhekk għandu jkun hemm il-liberta' ta' edukazzjoni miftuha, mhux biss lil min jiflah ekonomikament, iżda lil kulhadd.

Ghaqdiet tal-ġenituri

- Il-familji għalhekk għandhom jingħaqdu biex jaraw illi l-edukazzjoni mogħtija lil ulied fl-iskejjel tkun fl-istess linja ta' l-edukazzjoni li tingħata fil-familja,
- Dan kemm f'dak li għandu x'jaqsam mal-kurrikulu minimu nazzjonali kif ukoll fit-twettiq tal-proċess edukattiv.
- Dan jitlob impenn tal-ġenituri li jingħaqdu flimkien.
- Ghax jidher li hadd m'hu lest li jagħmlu għalihom.
- Hadd ma jista' jagħmlu għalihom .